

Sygnatura akt XI GC 1603/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 8 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Andrzej Muzyka

Protokolant: Daniel Starmach

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy M. S. - (...) i (...) (...) w S.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

przy udziale interwenienta ubocznego B. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powoda Gminy M. S. - (...) i (...) (...) w S. kwotę 16.246,92 zł (szesnaście tysięcy dwieście czterdzieści sześć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 lipca 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powoda Gminy M. S. - (...) i (...) (...) w S. kwotę 3213 zł (trzy tysiące dwieście trzynaście złotych), tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Andrzej Muzyka

Sygn. akt XI GC 1603/16, dnia 25 maja 2017 r.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 grudnia 2015 r. Gmina M. S. – (...) w S. żądała zasądzenia od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 16.246,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 lipca 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że powyższej kwoty dochodzi z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu z dnia 16 grudnia 2013, zawartej z pozwaną, która zabezpieczała umowę z dnia 20 grudnia 2013 r. nr (...) zawartą pomiędzy Gmina M. S. – (...) a B. C.. Gmina M. S. naliczyła B. C. kary umowne za nienależyte wykonanie umowy i wystąpiła do pozwanej z roszczeniem wynikającym z gwarancji ubezpieczeniowej. W uzasadnieniu podano, że pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania, a powódka z uzasadnieniem decyzji się nie zgadza.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, że oświadczenie Beneficjenta z gwarancji ubezpieczeniowej nie zawierało wszystkich elementów formalnych wskazanych w dokumencie gwarancji. Ponadto wskazano, że powódka nie załączyła dokumentów wykazujących umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem. Powołano się na pkt 8 gwarancji, wskazując, że wezwanie do zapłaty dokonane przez powódkę było bezskuteczne. Podano, że w pismach mowa jest o nałożeniu kar

umownych na wykonawcę z powodu naruszenia postanowień umowy, natomiast brak jest w treści pism wezwania do należytego wykonania umowy. Powołano się na konieczność ścisłego tłumaczenia przesłanek formalnych przy gwarancji.

Powódka podniosła w piśmie z dnia 22 czerwca 2016 r. że nałożenie kar umownych za nienależyte wykonanie umowy i nie kwestionowanie tych kar, stanowi dowód nienależytego wykonania umowy przez B. C.. Podała, że jednostka budżetowa: (...) i (...) (...) nie jest wpisana do KRS dlatego załączono odpowiednie uchwały Rady Miasta, wskazała, że dane dyrektora są publikowane w (...), w związku z czym ustalenie umocowanej osoby do złożenia oświadczenia nie powinno budzić żadnych trudności. D. J. – T. są wymienione na stronie internetowej (...) i (...) (...). W ocenie powódki oddalenie powództwa naruszałoby art. 5 kc.

W toku sprawy strony podtrzymały stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 grudnia 2013 r. Gmina M. S. – (...) w S. zawarła z B. C. umowę nr (...), której przedmiotem było utrzymanie czystości na pętach i przystankach komunikacji miejskiej wraz z opróżnieniem i serwisowaniem koszty przystankowych na prawobrzeżu S..

Zgodnie z § 13 ust. 1 umowy za każdy stwierdzony przypadek niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne.

W § 13 ust. 3 pkt h umowy była zastrzeżona kara umowna za każdy stwierdzony przypadek nieusunięcia skutków gołoledzi lub nie odśnieżenia przystanku w terminie zgodnie z zapisami umowy, kara umowna wynosiła 1% miesięcznego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 8 ust. 2 niniejszej umowy, tj. 12.308,27 zł.

Zgodnie z § 13 ust. 4 umowy wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy w wysokości 10 % całkowitego wynagrodzenia umownego określonego w § 8 ust. 1, tj. 16.246,91 zł.

Zgodnie z § 14 umowy w przypadku nie zastosowania się do obowiązków wynikających z § 3 i § 4 zamawiający zastrzega sobie możliwość jednostronnego natychmiastowego rozwiązania umowy oraz rozliczenia się z dotychczas wykonanych prac w terminie 30 dni kalendarzowych. Natychmiastowe rozwiązanie umowy będzie traktowane jako rozwiązanie z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

Dowód:

- umowa z dnia 29 grudnia 2013 r., k. 11-20.

Umowa z dnia 20 grudnia 2013 r. była przez B. C. nienależycie wykonywana. Przystanki nie były oczyszczane, niektóre były oczyszczane w całości, niektóre w części. K. A. – pracownik (...) instruowała T. C. i K. S. (osoby umocowane do działania w imieniu B. C.) jak przystanki mają być odśnieżane, okazywała zdjęcie, odbywały się wizje w terenie. K. S. tłumaczyła się, że niewykonanie należyte umowy wynikało z nieznamośności topografii miasta i braku prawa jazdy.

Dowód:

- zeznania świadka K. A., k. 118-119.

- zeznania świadka A. M., k. 120,

- częściowo zeznania świadka T. C., k. 128.

(...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Gminie M. S. gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu.

Gwarant (...) S.A.) w związku z umową nr (...) zawartą pomiędzy Beneficjentem (Gminą M. S.) a Zobowiązanym (B. C.) w dniu 16 grudnia 2013 r. zagwarantował nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w gwarancji, że zapłaci Gminie M. S. należności wymienione w pkt 2 niniejszej gwarancji do kwoty 16.242,92 zł.

W pkt 2 wskazano, że gwarancja zabezpiecza roszczenie Gminy M. S. w stosunku do B. C. z tytułu wymagalnych kar umownych wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego kontaktu określonego w pkt 1 (tj. nr (...)), zgodnie z jego treścią z dnia wystawienia niniejszej gwarancji, które to kary nie zostały zapłacone przez zobowiązanego.

Gwarancja ważna była w okresie od 20 grudnia 2013 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. Beneficjent zobowiązany był do zgłoszenia żądania zapłaty z gwarancji w terminie obowiązywania gwarancji pod rygorem odmowy zapłaty przez (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł. gwarantowanego świadczenia.

Na podstawie gwarancji (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. miała zapłacić na rzecz Gminy M. S. należną kwotę w terminie 30 dni od daty otrzymania od Gminy M. S. pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty wraz z załącznikami określonymi w punkcie 6.

W pkt 6 wskazano, że do wezwania należy dołączyć:

- a) pisemne oświadczenie, że zobowiązany pomimo pisemnego wezwania nie wykonał lub nienależycie wykonał kontrakt objęty gwarancją i nie uiścił wymagalnych kar umownych oraz, że żądana kwota jest należna z tytułu niniejszej gwarancji,
- b) kopię wezwania do zapłaty kar umownych należnych z tytułu wskazanego w ppkt a) wraz z potwierdzeniem wysłania,
- c) dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty (np. aktualny wypis KRS).

W pkt 8 wskazano, że wezwanie do zapłaty nie spełniające wymogów formalnych określonych w pkt 5 i 6 niniejszej gwarancji jest bezskuteczne. Tylko kompletne wezwanie do zapłaty otrzymane od gwaranta w okresie ważności niniejszej gwarancji będzie powodowało obowiązek wypłaty gwarantowanych należności.

Dowód:

- umowa z dnia 16 grudnia 2013 r., k. 21-22.

Pismem z dnia 22 stycznia 2014 r. Gmina M. S. – (...) w S. poinformowała B. C. o nienależyтым wykonaniu umowy nr (...) na wyszczególnionych w piśmie 48 przystankach. W związku z powyższym na podstawie § 13 pkt 3 ppkt H nałożyła karę umowną w wysokości: za 48 przypadków – 48 % wynagrodzenia za część I przypadającego w miesiącu styczniu 2014 r., tj. $48\% \times 12.308,27 \text{ zł} = 5908 \text{ zł}$.

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 r. Gmina M. S. – (...) w S. poinformowała B. C. o nienależyтым wykonaniu umowy nr (...) na wyszczególnionych w piśmie 82 przystankach. W związku z powyższym na podstawie § 13 pkt 3 ppkt H nałożyła karę umowną w wysokości: za 82 przypadków – 82 % wynagrodzenia za część I przypadającego w miesiącu styczniu 2014 r., tj. $82\% \times 12.308,27 \text{ zł} = 10.092,78 \text{ zł}$.

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 r. Gmina M. S. – (...) w S. poinformowała B. C. o nienależyтым wykonaniu umowy nr (...) na wyszczególnionych w piśmie 15 przystankach. W związku z powyższym na podstawie § 13 pkt 3 ppkt H nałożyła karę umowną w wysokości: za 15 przypadków – 15 % wynagrodzenia za część I przypadającego w miesiącu styczniu 2014 r., tj. $15\% \times 12.308,27 \text{ zł} = 1846,24 \text{ zł}$.

Łącznie kary umowne nałożone na podstawie § 13 pkt 3 ppkt H wyniosły 17847,02 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 30 stycznia 2014 r., k. 28-31.

- pismo z dnia 30 stycznia 2014 r., k. 32-33.

- pismo z dnia 22 stycznia 2014 r., k. 26-27.

Pismem z dnia 4 lutego 2014 r. Gmina M. S. – (...) w S. złożyła B. C. oświadczenie, że na podstawie § 14 umowy (...) rozwiązuje tę umowę. Nalicza karę umowną na podstawie § 13 ust. 4. Jednocześnie Gmina M. S. – (...) w S. poinformowała, że dokona potrącenia kwoty 16.246,91 zł z wierzytelnością B. C. za miesiąc styczeń.

Gmina M. S. – (...) w S. podała, że za stwierdzone przypadki nienależytego wykonania przedmiotu umowy zostały nałożone kary umowne w łącznej w kwocie 17847,02 zł, które to potrąca się z zabezpieczeniem należytego wykonania umowy w kwocie 16.246,92 zł i jednocześnie wzywa do zapłaty pozostałej części, tj. 1600,10 zł.

Pismo doręczono B. C..

Dowód:

- pismo z dnia 4 lutego 2014 r. z potwierdzeniem odbioru, k. 23

Pismem z dnia 10 lutego 2014 r. Gmina M. S. – (...) w S. w nawiązaniu do pism z dnia 22 stycznia 2014 r. oraz z dnia 30 stycznia 2014 r. w których zostały nałożone kary umowne za nienależyte wykonanie umowy wezwał B. C. do zapłaty kar w kwocie 17.847,02 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma.

Gmina M. S. – (...) w S. cofnęła oświadczenie z dnia 4 lutego 2014 r. o potrąceniu z gwarancji ubezpieczeniowej. Jednocześnie (...) w S. zastrzegł, że skorzysta z zabezpieczenia w postaci gwarancji ubezpieczeniowej w przypadku gdy w wyznaczonym terminie 7 dni B. C. nie dokona dobrowolnej zapłaty.

Pismo doręczono B. C..

Dowód:

- pismo z dnia 10 lutego 2014 r. z dowodem nadania, k. 24-25.

Pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r. Gmina M. S. – (...) wezwała B. C. do zapłaty kar umownych w łącznej kwocie 34.093,93 zł, tj. 16.246,91 zł, 16.246,92 zł, 1600,10 zł, o których mowa w pismach z dnia 22 stycznia 2014 r., 30 stycznia 2014 r., 30 stycznia 2014 r., 4 lutego 2014 r.

Wskazano, że kwotę 34.093,93 zł należy wpłacić w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Zastrzeżono, że brak zapłaty w ww. terminie spowoduje podjęcie kroków prawnych celem wyegzekwowania tej należności. Zastrzeżono możliwość skorzystania z gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontaktu z dnia 16 grudnia 2013 r.

Dowód:

- pismo z dnia 28 kwietnia 2014 r., k. 34.

Pismem z dnia 11 czerwca 2014 r. Gmina M. S. – (...) wezwał (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł., powołując się na gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu do zapłaty kwoty 16.246,92 zł tytułem zapłaty za wymagalne kary umowne, które nie zostały uiszczone przez zobowiązanego. Pismo podpisał zastępca dyrektora ds. (...) (...) M. T..

Do zgłoszenia załączono:

a) oświadczenie Beneficjenta z dnia 11 czerwca 2014 r. (Gminy M. S. – (...)), w którym wskazano, że:

- B. C. nienależycie wykonała umowę oraz nie uiściła wymagalnych kar umownych, że B. C. pomimo wezwań nienależycie wykonała umowę z dnia (...),

- nałożono na B. C. karę umowną w kwocie 17847,02 zł, którą pomimo parokrotnych pisemnych wezwań do zapłaty nie zostały uiszczone do dnia dzisiejszego, a które są należne z tytułu gwarancji,

- ostatnie z wezwań załączono do pismo z dnia 11 czerwca 2014 r.,

b) kopię wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem wysłania,

c) uchwałę Rady Miasta, z dnia 10 lutego 2014 r. oraz z dnia 21 listopada 2011 r., z których wynika, że (...) reprezentowana jest przez dyrektora, który kieruje (...) przy pomocy m.in. zastępcy dyrektora.

Pismo doręczono (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł. w dniu 16 czerwca 2014 r.

Dowód:

- pismo z dnia 11 czerwca 2014 r. z załącznikami, k. 35-39, k. 71

- dowód doręczenia, k. 65.

- uchwały Rady Miasta, k. 66-70.

Pismem z dnia 1 lipca 2014 r. Gmina M. S. – (...) złożyła oświadczenie o potrąceniu na podstawie § 13 ust. 6 kwoty 12.308,27 zł i kwoty 2197,90 zł.

Pismo zostało doręczone B. C..

Dowód:

- pismo z dnia 1 lipca 2014 r. z dowodem nadania, k. 38-39.

W dniu 17 lipca 2014 r. (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł. wydała decyzję o odmowie wypłaty odszkodowania w związku z wezwaniem do zapłaty z gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu nr (...) z dnia 16 grudnia 2013 r.

W uzasadnieniu decyzji o odmowie wypłaty odszkodowania wskazano, że Gmina M. S. nie skorzystała z możliwości odstąpienia od umowy jaką dawał § 13 ust. 4 umowy, lecz wypowiedział ją na podstawie § 14 wskazanej umowy. Ponadto wskazał, że na podstawie oświadczenia zobowiązanego, tj. B. C. pozostałe kary umowne zostały potrącone z należnego wynagrodzenia zobowiązanego.

Dowód:

- decyzja k. 40.

Pismem z dnia 25 sierpnia 2014 r. Gmina M. S. – (...) uznał odmowę wypłaty odszkodowania za bezpodstawną.

Gmina M. S. – (...) oświadczyła, że złożyła oświadczenie o potrąceniu należności przysługującej jej z tytułu kary umownej za odstąpienie od umowy a nie kary umownej za nienależyte wykonanie tej umowy. Wskazała, że jej wezwania do (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł. dotyczyły kary umownej za nienależyte wykonanie umowy a nie za odstąpienie od niej.

Gmina M. S. – (...) wezwała (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł. do wypłaty odszkodowania.

Dowód:

- pismo z dnia 25 sierpnia 2014 r. z dowodem nadania, pismo z dnia 2 grudnia 2014 r. z dowodem nadania, k. 41-44.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na gruncie niniejszej sprawy należy wyróżnić trzy stosunki prawne (wyrok z uzasadnieniem Sądu Najwyższego dnia 10 lutego 2010 r., V CSK 233/09):

- 1) pomiędzy (...) S.A., a B. C. – umowa zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej,
- 2) pomiędzy B. C., a Gminą M. S. – umowa o świadczenie usług z dnia 20 grudnia 2013 r. – tzw. stosunek podstawowy dla stosunku gwarancji ubezpieczeniowej,
- 3) pomiędzy (...) S.A., a Gminą M. S. – stosunek prawny gwarancji ubezpieczeniowej. Stronami tego stosunku są gwarant – ubezpieczyciel oraz beneficjent gwarancji, tj. wierzyciel ze stosunku podstawowego, opisanego w pkt 2.

Umowa gwarancji jest czynnością, której treść jest kształtowana wolą stron (art. 353 (1) kc. Umowa gwarancji może mieć charakter abstrakcyjny lub kausalny.

Na gruncie niniejszej sprawy użycie takich pojęć jak „nieodwołalnie” i „bezwarunkowo” w pkt 1 gwarancji i „zapłaci... od daty otrzymania...pierwsze pisemnego wezwania” w pkt 4 gwarancji świadczy o tym, że umowie nadano cechy zobowiązania abstrakcyjnego.

Nadanie gwarancji cech zobowiązania abstrakcyjnego powoduje, że żadna ze stron nie może podnosić zarzutów nieważności *causae* bądź jej odpadnięcia niezależnie od tego, czy przyczyny prawnej powstania zobowiązania gwaranta upatruje się w umowie zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej (stosunek 1), czy też w treści stosunku podstawowego (stosunek 2).

Od kausalności i abstrakcyjności gwarancji ubezpieczeniowej należy odróżnić kwestię braku cechy akcesoryjności zobowiązania gwaranta. Zobowiązanie gwaranta z umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie jest zobowiązaniem akcesoryjnym (wyrok SN z dnia 25 czerwca 1999 r., II CKN 402/98, wyrok SN dnia 14 stycznia 2004 r., I CSK 102/03); ma charakter zobowiązania samodzielnego, którego istnienie i zakres nie zależy - tak jak ma to miejsce w przypadku zobowiązania poręczyciela (art. 879 § 1 k.c.) - od istnienia i zakresu innego zobowiązania, w szczególności zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego. Istnienie i zakres samodzielnego zobowiązania gwaranta określa sama umowa gwarancji ubezpieczeniowej; gwarant płaci własny, a nie cudzy dług.

Konsekwencją braku cechy akcesoryjności zobowiązania gwaranta jest to, że gwarant nie może wobec gwarantariusza podnosić zarzutów z innego stosunku prawnego, w szczególności:

- zarzutów z umowy zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej,
- zarzutów ze stosunku podstawowego, w tym zarzutów, które przysługują dłużnikowi ze stosunku podstawowego wobec beneficjenta gwarancji - wierzyciela ze stosunku podstawowego.

Wniosek taki wynika z charakteru więzi łączącej strony umowy gwarancji, tj. o charakterze obligacyjnym, z którego wynikają prawa podmiotowe o charakterze względnym (wierzycielności), skuteczne jedynie wobec drugiej strony stosunku obligacyjnego. Odmienna zasada, tj. dopuszczająca możliwość podnoszenia przez gwaranta zarzutów ze stosunku podstawowego, musiałaby wynikać albo z przepisu prawa, tak jak ma to miejsce w przypadku poręczyciela (por. art. 883 § 1 zdanie pierwsze k.c.), albo z woli stron umowy gwarancji ubezpieczeniowej,

nie ma bowiem przeszkód, aby w ramach zasady swobody umów strony inaczej ukształtowały treść umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności, aby zobowiązanie gwaranta miało charakter akcesoryjny, zbliżony do zobowiązania poręczyciela.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, podnieść należy, że umowa gwarancji zawarta przez pozwaną z powódką miała charakter umowy o charakterze abstrakcyjnym, gdyż z treści dokumentu gwarancji wynikało, że jest to gwarancja płatna na pierwsze żądanie beneficjenta i bezwarunkowa w tym znaczeniu, iż zgłoszenie żądania przez beneficjenta wypełniało warunki formalne domagania się od gwaranta wypłaty sumy gwarancyjnej.

Ponadto zobowiązanie gwaranta było zobowiązaniem samodzielnym, a nie akcesoryjnym w stosunku do zobowiązania dłużnika wynikającego ze stosunku podstawowego.

Z powyższego wynika, że powództwo jest w pełni zasadne. Analiza decyzji pozwanej o odmowie wypłaty odszkodowania z dnia 17 lipca 2014 r. świadczy o tym, że uzasadnieniem odmowy były zarzuty ze stosunku podstawowego (stosunek nr 2) a częściowo bazowano na oświadczeniu B. C., co oznacza powołanie się na stosunek nr 1.

Tymczasem stosunek gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 16 grudnia 2013 r. miał charakter abstrakcyjny i nieakcesoryjny wobec czego wykluczone było powoływanie się przez (...) SA, na zarzuty wynikające ze stosunku prawnego łączącego B. C. z (...) SA oraz ze stosunku łączącego Gminę M. S. z B. C..

W uzasadnieniu decyzji odmawiającej wypłatę odszkodowania pozwana nie powołuje się na niespełnienie przez Gminę M. S. (Beneficjenta) warunków gwarancji z pkt 6. W tym stanie rzeczy przyjąć, należy, że pozwana potwierdziła w sposób dorozumiany – wydając decyzję takiej a nie innej treści, iż powódka spełniła wymogi pkt 4 i 6 gwarancji.

Przy czym to potwierdzenie nie ma znaczenia przyznania procesowego, w rozumieniu art. 229 kpc, ale stanowi w istocie oświadczenie materialnoprawne – oświadczenie woli w rozumieniu art. 60 kc. Wskazać bowiem należy, że wykonanie umowy gwarancji ubezpieczeniowej podlega ogólnym przepisom dotyczącym czynności prawnych. W zakresie nieuregulowanym w treści gwarancji mają bowiem zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego. Gmina M. S. wystąpiła do pozwanej o wypłatę odszkodowania z gwarancji, które to żądanie nie ma charakteru procesowego lecz wyłącznie materialnoprawne i stanowi żądanie wykonania umowy z dnia 16 grudnia 2013 r. Przyjmując to oświadczenie Gminy „do rozpoznania” ubezpieczyciel w sposób dorozumiany złożył Beneficjentowi oświadczenie woli iż uznaje przesłanki formalne z gwarancji za spełnione, skoro wydał decyzję o odmowie wypłaty odszkodowania. Gdyby nie uznał przesłanek formalnych z pkt 6 za spełnione wówczas umowa w pkt 8 nakazywała pozwanej uznanie takiego zgłoszenia za bezskuteczne, co wiązałoby się z poinformowaniem o tym beneficjenta. Tego pozwana nie uczyniła, składając oświadczenie woli w sposób dorozumiany o uznaniu przesłanek z pkt 6 za spełnione.

Powyższe wyklucza w ocenie Sądu kwestionowanie tych przesłanek dopiero na etapie postępowania sądowego w niniejszej sprawie.

W istocie pozwana w sprzeczności odwołuje wcześniej złożone materialnoprawne oświadczenie woli o uznaniu przesłanek z pkt 6 gwarancji za spełnione, które to oświadczenie woli (o odwołaniu wcześniejszego oświadczenia) nie jest skuteczne z uwagi na to, że stoi temu na przeszkodzie art. 61 § 1 zd. 2 kc. Zgodnie z ww. przepisem musiałoby dojść do powoda, przed doręczeniem mu decyzji z dnia 17 lipca 2014 r., co w sprawie nie miało miejsca, albowiem sprzeciw doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 9 czerwca 2016 r. Ponadto ani pełnomocnik pozwanego nie ma materialnoprawnego pełnomocnictwa do odwołania wcześniejszego oświadczenia woli pozwanego ani pełnomocnik powoda nie ma umocowania do przyjmowania takiego oświadczenia. Pełnomocnicy dysponowali jedynie pełnomocnictwami procesowymi a nie materialnoprawnymi.

Zwrócić również należy uwagę na przepis art. 354 § 1 kc. Zachowanie pozwanego w niniejszej sprawie przyjmując jego dopuszczalność w zasadzie czyniłoby iluzorycznym samą instytucję gwarancji ubezpieczeniowej dając w sposób bardzo łatwy możliwość uniknięcia odpowiedzialności gwarantowi. Gdyby pozwana zgłosiła zastrzeżenia co do zachowania

przez powódkę warunków z pkt 6 gwarancji w decyzji z dnia 17 lipca 2014 r. lub w jakikolwiek inny sposób ale w tym terminie, powódka uzupełniła by braki w okresie gwarancji, tj. do dnia 31 stycznia 2015 r., i zaspokoiła się z udzielonej gwarancji ubezpieczeniowej. Tymczasem postawa pozwanej w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego uniemożliwia powódce reakcję na taki zarzut pozwanej. W tym znaczeniu zarzut naruszenia przez pozwaną art. 5 kc przy wykonaniu zobowiązania i wydaniu decyzji z zupełnie innym uzasadnieniem niż pozwana prezentuje w procesie uznać należy za zasadny przy czym na gruncie niniejszej sprawy skoro „wykonywanie prawa” stanowiło w element „wykonania zobowiązania przez dłużnika” zarzut ten wpisuje się również w treść art. 354 § 1 kc. Pozwana bowiem w decyzji o odmowie powołała się (o czym była mowa wyżej) na stosunki prawne, z których zarzutów wobec roszczeń powoda podnosi nie może, a następnie te zarzuty, które mogą zniweczyć roszczenie powódki powołuje dopiero w sprzeciwie doręczonym powódce w dniu 9 czerwca 2016 r., a więc po terminie obowiązywania gwarancji. Ponowne zgłoszenie roszczeń z gwarancji w dniu 9 czerwca 2016 r. spotkałoby się omową wypłatą odszkodowania na podstawie pkt 3 zd. 2 gwarancji.

Niezależnie od powyższego (przy przyjęciu odmiennego zapatrywania na łączący stronu stosunek prawny, aniżeli Sąd poczynił powyżej) wskazać należy, że w ocenie Sądu powódka w prawidłowy sposób wykonała zapisy pkt 6 umowy gwarancji. Pkt 6 pkt a) nie precyzuje czy dodatkowe wezwanie ma dotyczyć wykonania umowy czy też również uiszczenia wymagalnych kar umownych. Mieć należy na uwadze, że druk gwarancji przygotowywał gwarant, on ten ponosi negatywne konsekwencje wątpliwości wynikających z wykładni tych zapisów umowy. W ocenie Sądu oświadczenie z dnia zawiera oświadczenie, że B. C. nienależycie wykonała umowę, że nałożono karę umowną w kwocie 17847,02 zł oraz, że pomimo pisemnych wezwań nie została ta kara uiszczona i jest należna z tytułu gwarancji z dnia 16 grudnia 2013 r. Oświadczenie spełnia wymogi pkt 6 ppkt a).

Pozwana w sprzeciwie nie kwestionowała wykonania warunku z pkt 6 ppkt b) gwarancji. Sąd przyjął więc że był ona należycie wypełniony.

Co do pkt 6 ppkt c, wskazać należy, na słuszność argumentów powódki, która dołączyła co wezwania do zapłaty uchwały Rady Miasta, z których wynika, uprawniony do reprezentowania (...) jest dyrektor, który może powołać zastępcę. D. zastępcy podpisującego wezwanie do zapłaty z dnia 11 czerwca 2014 r., tj. zastępcy dyrektora ds. (...) (...) M. T. były łatwo weryfikowalne, choćby na stronie internetowej (...) czy też w Biuletynie Informacji Publicznej. Przy czym spełnienie przesłanek z pkt 6 ppkt c nie powinno być oceniane w kontekście przepisów procesowych o dowodach, na co powołuje się powód w piśmie z dnia 22 czerwca 2016 r., lecz na podstawie przepisów o czynnościach prawnych. Wezwanie do zapłaty wraz załącznikami (pkt 4 w zw. z pkt 6 gwarancji z dnia 16 grudnia 2013 r.) nie było czynnością procesową lecz czynnością materialnoprawną – oświadczeniem woli w wykonaniu umowy gwarancji ubezpieczeniowej, które podlegało ocenie w świetle art. 56 i art. 60 kc. Zapis pkt 6 ppkt c) nie precyzuje jak dokładne ma być wykazanie umocowania w sytuacji gdy beneficjent nie jest wpisany do KRS (a jak wskazano wyżej w ocenie Sądu wątpliwości przy wykładni dokumentu obciążają podmiot sporządzający ten dokument). Załączenie statutu (...) przy możliwości weryfikacji nazwiska osoby umocowanej uznać należy, że wypełnienie przesłanek pkt 6 ppkt c umowy gwarancji przez beneficjenta.

Przyjmując, możliwość powołania się na zarzuty ze stosunku podstawowego (co w ocenie Sądu dopuszczalne nie jest), uznać należałoby, że skoro pozwana w sprzeciwie się w ten sposób nie broni, to w istocie pomimo powołania się na nie w decyzji uznaje je za nieaktualne. Na marginesie dodać jednak należy, że powódka wykazała, że umowa przez B. C. była wykonana nienależycie, na tą okoliczność zeznali świadkowi (z pewnym zastrzeżeniem co do świadka T. C. o czym będzie mowa niżej). Pozwana nie naprowadziła dowodu przeciwnego, w szczególności dowodu na okoliczność, że B. C. kwestionowała naliczone kary umowne.

Powódka naliczyła B. C. dwie kary umowne:

- za nienależyte wykonanie umowy (§ 13 ust. 3 lit. h umowy) oraz
- za odstąpienie z powodu niewykonania umowy (§ 13 ust. 4 umowy), o czym zeznał również świadek K. A..

Z wynagrodzenia wykonawcy potrącono karę umowną za odstąpienie od umowy (10 %) (§ 13 ust. 4 umowy).

Do ubezpieczyciela powód wystąpił z żądaniem zapłaty kary umownej za niewykonanie umowy (§ 13 ust. 3 lit. h umowy).

W oświadczeniu z dnia 11 czerwca 2014 r. mowa jest o kwocie 17874,02 zł wyliczonej na podstawie § 13 ust. 3 lit. h umowy, będącej sumą kar umownych wskazanych w pismach z dnia 22 stycznia 2014 r., (k. 26-27), z dnia 30 stycznia 2014 r. (k. 28-31), z dnia 30 stycznia 2014 r. (k. 32-33).

W tym kontekście argumenty z decyzji z dnia 17 lipca 2014 r. są zupełnie chybione. Pozwana powoływała się na zapisy § 13 ust. 4 i § 14, tymczasem powódka od gwaranta dochodziła należności z tytułu kar umownych za nienależyte wykonanie umowy z § 13 ust. 3 lit. h umowy, a nie kar umownych za odstąpienie z § 13 ust. 4 umowy. Tym samym potrącenie, które miało nastąpić z wynagrodzeniem wykonawcy za miesiąc styczeń (pierwszy akapit pisma z dnia 4 lutego 2014 r.) a odnoszące się do kary umownej z § 13 ust. 4 w kwocie 16.246,91 zł w ogóle nie dotyczy roszczenia zgłoszonego do gwaranta.

Natomiast potrącenie o którym mowa w drugim akapicie pisma z dnia 4 lutego 2014 r. (k. 23) nie jest oświadczeniem o potrąceniu w rozumieniu art. 498 § 1 kc. Brak chociażby tożsamości osób. W istocie w tym akapicie mowa jest o tym, że Gmina zabezpieczy się z możliwej kwoty, tj. 16.246,92 zł z umowy gwarancji, którą B. C. złożyła, wobec czego jedynie co do pozostałej kwoty, tj. 1600,01 zł Gmina zażądała zapłaty od pozwanej. Następnie pismo z dnia 10 lutego 2014 r. cofa to oświadczenie o „potrąceniu” (ale nie jest to cofnięcie materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu), co w istocie jest ponownym wezwaniem B. C. do zapłaty kary umownej, tym razem w pełnej wysokości.

W tym stanie rzeczy zarzut z decyzji o odmowie zapłaty odszkodowania jakoby kary umowne, które powódka zgłosiła do gwaranta, chcąc zaspokoić się z udzielonej gwarancji umorzyły się przez potrącenie (art. 498 § 2 kc) jest zupełnie nietrafny.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc w zw. punktem 4 gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 16 grudnia 2013 r., w którym przewidziano termin 30 dniowy od dnia doręczenia pierwszego wezwania do zapłaty wraz z załącznikami określonymi w punkcie 6. Wezwanie zostało doręczone w dniu 16 czerwca 2014 r., wobec czego żądanie odsetek od dnia 17 czerwca 2014 r. zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów. Sąd dał im wiarę. Dokumenty nie były kwestionowane. Sąd dał wiarę przesłuchanym świadkom, za wyjątkiem T. C., któremu Sąd nie dał wiary w części, w której świadek wskazał, że B. C. należycie wykonywała umowę, że przystanki były odśnieżone. Powyższe wynika, z faktu, że w aktach sprawy brak jakiegokolwiek dokumentu, aby pozwana kwestionowała kary umowne. Świadek początkowo zeznał, że kary umowne były kwestionowane w późniejszej części zeznań podniósł, że nie pamięta tej okoliczności. Sąd dał wiarę temu świadkowi jedynie co do okoliczności, że były prowadzone rozmowy w sprawie odśnieżania i że otrzymał upomnienia, o czym zeznawali pozostali świadkowie, i na dowód czego powódka złożyła również dowody z dokumentów, potwierdzających wersję świadków: K. A. i A. M..

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc. Pozwany wygrał sprawę w całości, wobec czego Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu poniesionych przez powoda, a więc opłaty od pozwu, opłaty kancelaryjne w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w stawce minimalnej.

SSR Andrzej Muzyka

Sygn. akt XI GC 1603/16, dnia 25 maja 2017 r.

Zarządzenia:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)